

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-25
Tel. nocny 144-44, Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

Wybuch „wojny nr. 1” nieunikniony?

Znaczne zaostrenie sytuacji na Dalekim Wschodzie

Koncentracja floty japońskiej — Eskadra amerykańska ruszyła do Dajren

NOWY JORK, 24 sierpnia. — Sytuacja na Dalekim Wschodzie

WIKŁA SIĘ CORAZ BARDZIEJ W sferach politycznych w Waszyngtonie mówi się głośno, że KONFLIKTU NIE DA SIĘ UNIKNAĆ.

I że wybuch „wojny nr. 1”, t. j. wojny rosyjsko-japońskiej, pierwszej po wojnie światowej, jest nieunikniony.

Rząd waszyngtoński polecił swemu posłowi w Tokio w sposób oficjalny zakomunikowanie Japonii, że pogwałcenie umów międzynarodowych na Dalekim Wschodzie pociągnąć może za sobą DALEKO IDĄCE NASTĘPSTWA.

Według komunikatów nadeszłych z Moskwy, rząd sowiecki wyciągnął z tego wniosek, że

JEST TO OSTRZEŻENIE, z powodu sytuacji, powstałej po zerwaniu rokowań o kolejnym wschodnio-chłbińskim.

Niebezpieczne zefknięcie

LONDYN, 24 sierpnia. (Pat.) Z Szanghaju donoszą, że według informacji otrzymanych tam ze źródeł nieurzędowych, Japonia przystąpiła do KONCENTRACJI SWEJ FLOTY WOJENNEJ W PORCIE DAJREN.

Na redzie portu znajduje się 36 japońskich statków wojennych, gotowych każdej chwili do wyruszenia.

Jednocześnie japońskie ministerjum spraw wojskowych miało wydać zarządzenie w sprawie

WYSŁANIA DO CHARBINA ESKADRY LOTNICZEJ, złożonej z 50 samolotów bombowych.

Z Szanghaju donoszą, że dziś, w południe rozeszły się w Szanghaju nie stwierdzone dotychczas pogłoski, że FLOTA AMERYKAŃSKA, ZŁOŻONA Z JEDNEGO KRAŻOWNIKA „AUGUSTA” I DWUCH TORPEDOWCÓW OTRZYMAŁA NAGLE ROZKAZ WYRUSZENIA Z TSINGTAU DO DAJREN.

Dziś lub jutro wręczenie odpowiedzi na notę sowiecką

TOKJO, 24 sierpnia. (Pat.) — Gabinet japoński zaaprobował dziś odpowiedź na notę rządu sowieckiego. Treść tej odpowiedzi ogłoszona zostanie dopiero po wręczeniu jej ambasadorowi

sowieckiemu w Tokio, co nastąpić ma w sobotę lub w niedzielę.

Czang-Kai-Szek chory

TOKJO, 24 sierpnia. (Pat.) — Otrzymało tu wiadomości o chorobie marszałka Czang-Kai-Szeka.

Gazy i bakterie na granicy

PARYŻ, 24 sierpnia. — Pismo rosyjskie „Wozroźdzenie” donosi, że niedawno fale gazu trującego z terytorium sowieckiego zalały niemal cały powiat mandżurski. Mieszkańcom łzawiły się oczy przy jednoczesnym zapaleniu dróg oddechowych. Lekarzy stwierdzili zatrucie.

Ustalono pozatem, że w chwili przedostania się na terytorium mandżurskie gazów w przylegającym rejonie sowieckim odbywały się

manewry wojsk (czerwonych, z udziałem oddziałów chemicznych

i że wiatr dął stamtąd.

Dowiedziano się następnie, że armia Blüchera dysponuje nie tylko bombami chemicznymi, lecz i

bombami bakterjologicznymi.

Istotnie, przeszło rok temu w szeregu punktów na Syberji zostały urządzone odpowiednie laboratoria. Z początku

„kuchnie djabelskie” istniały jedynie na Uralu i w rejonie Omska. Obecnie zaś powstały one w Nowo-Nikołajewsku i w Chabarowsku.

Przeproszenie, którego nie otrzymano

RYGA, 24 sierpnia. — Według doniesienia agencji sowieckiej „Tass”, pismo japońskie „Nichi Nichi”, powołując się na wiadomości, otrzymane z ministerjum spraw zagranicznych, podaje, że rząd mandżurski złożył formalne kondolencje rządowi sowieckiemu z powodu niewłaściwego zachowania się policjanta mandżurskiego w stosunku do sowieckiego konsula generalnego w Charbinie, Stawuckiego. Jednocześnie „Nichi Nichi” zaznacza, że policjant został ukarany przez wydalenie ze służby.

Agencja sowiecka ze swej strony komunikuje, że w moskiewskich kołach poinformowanych nie wiadomo o przeprosinach rządu mandżurskiego.

Nowa Zelandja gotowa do wojny

LONDYN, 24 sierpnia. — Rząd Nowej Zelandji, licząc się z zaostreniem sytuacji na Dalekim Wschodzie, postanowił zwiększyć wydatki na obronę kraju dwukrotnie w porównaniu z latami ubiegłymi. Dodatkowe kredyty zostaną użyte przeważnie na budowę lotnictwa wojennego.

Sowiecy chcą porozumienia ze St. Zjednoczonymi

WASZYNGTON, 24.8. (PAT) — Ambasador sowiecki złożył dzień wizytę sekretarzowi stanu Hullowi, któremu wręczył kontrproponcję sowieckie w sprawie uregulowania długu rosyjskiego, wynoszącego 500 milionów dolarów. Po wizycie tej oświadczone w departamencie stanu, że rokowania w sprawie długów nie przyniosą pomyślnego wyniku. Nie można być optymistą co do przyszłego porozumienia.

Miljard dolarów na zbrojenia chemiczne

Sprawozdanie departamentu handlowego Stanów Zjednoczonych, omawiające światową sytuację gospodarczą podkreśla olbrzymi rozwój przemysłu chemicznego w Japonii i Rosji. Produkcja chemikaliów dla potrzeb zbrojeniowych wzrosła na całym świecie tak silnie, iż zbliża się do cyfry miljarda dolarów.

Na czele eksporterów tych chemikaliów kroczą Niemcy, dalej Stany Zjednoczone, W. Brytania, Francja, Japonia i ZSRR

Afera szpiegowska w armii belgijskiej

BRUKSELA, 24.8. (PAT) — Władze bezpieczeństwa wpadły na trop afery szpiegowskiej. Zatrzymano tu jednego szeregowca, jednego kaprala oraz 2-ch cudzoziemców, oskarżonych o działalność wywiadowczą na rzecz ościennego państwa.

Znów rabunek 50.000 dolarów

NOWY JORK, 24.8. (PAT) — W Butler (Stan Pensylwanja), trzech uzbrojonych bandytów zatrzymawszy samochód pocztowy zrabowali 50.000 dolarów.

Interes prywatny i publiczny

nigdy nie mogą być ze sobą sprzeczne

Syndykat mniejszości akcjonariuszów Żyrardowa

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu 24-y m. b. m. przy izbie przemysłowo-handlowej w Warszawie zawiązany został syndykat akcjonariuszów mniejszości Sp. Akc. Tow. Zakładów Żyrardowskich.

Zebrań otworzył prezes izby p. Czesław Klarner, który w przemówieniu swym podkreślił, że podstawą idoloji samorządu gospodarczego jest możliwość najlepszego

sharmonizowanie interesów publicznych i interesu prywatnego;

samorząd ten jest ogniwem pomiędzy szerokimi warstwami społecznymi a państwem, reprezentowanym przez jego ustawodawstwo i rząd.

Stoimy na stanowisku, — mówił p. Klarner, — że wykonywanie funkcji przedsiębiorcy jest nie tylko działaniem przez niego w swym własnym interesie, lecz musi być traktowane także, jako czynność społeczna, która nigdy nie ma być sprzeczna z interesem publicznym.

Przy prowadzeniu Zakładów Żyrardowskich obserwujemy jaskrawo działanie sprzeczne z tą linią, co powoduje głębokiem powszechne rozgoryczenie. Wyjątkowo

cierpliwym robotnik polski został wyprowadzony z równowagi.

Akcjonariusz drobny protestuje przeciwko krzywdzącej go gospodarce większości.

W takim stanie rzeczy zachodzi potrzeba zorganizowania drobnego akcjonariusza,

który zrzeszona siła potrafiłby wpłynąć na bieg spraw, zgodny z dobrem publicznym i z jego własnym interesem.

Dobro publiczne wymaga, a by Żyrardów pracował, rozwijał się i rósł jak tego wymagają potrzeby kraju, aby był, jak dawniej — ośrodkiem ładu, porządku.

Zabezpieczeniem bytu ludności

Vermeersch w celi Blachowskiego

S. p. Al. Lednicki nie zostawił testamentu

Z Warszawy donoszą: Wczoraj, po widzeniu dyrektorów Żyrardowa Vermeerscha i Caena z żonami na mocy zarządzenia władz więziennych, dyr. Vermeerscha, który osadzony był w celi na 2 piętrze, obok celi dyrektora Caena, przeniesiono na pierwsze piętro i osadzono w celi, którą zajmował Blachowski, zabójca dyrektora Zakładów Żyrardowskich Koehlera. Obaj więźniowie korzystają ze specjalnych ulg i przywilejów, w postaci własnej żywności, książek i t. p.

Po oględzinach mieszkania s. p. Aleksandra Lednickiego (Piusa XI-go 3), zarządzanego przez władze prokuratorskie, komornika sądowego i policję, o czym donosił mi w numerze wczorajszym, toczy się obecnie normalne postępowanie spadkowe.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż zmarły tragiczną śmiercią s. p. Aleksander Lednicki nie pozostawił testamentu, co by wskazywało na to, że nie miał zamiaru pozabawić się życia.

Przygotowania do wojny

Francuskie samoloty bombowe są gorsze od niemieckich

Aparaty cywilne mają wysoką wartość wojskową

PARYZ, 24 sierpnia (Pat.) — „Le Journal” zamieszcza artykuł o lotnictwie niemieckim Niemcy — pisze dziennik — posiadają obecnie najlepsze porty lotnicze w Europie

oraz odpowiednią liczbę specjalistów mechanicznych i pilotów. Teoretycznie Niemcy nie posiadają lotnictwa wojkowego jednakże lotnictwo cywilne jest niezwykle silne. Aparaty cywilne można podzielić zasadniczo na dwie grupy: samoloty tow. Luftansa oraz samoloty Deutscher Luftsport Verbandu. Ta druga grupa składa się z aparatów, nadających się conajwyżej do służby wywiadowczej i łącznikowej. Samoloty, należące do Luftansy, mają natomiast większą wartość wojskową. Te samoloty handlowe mogłyby być bardzo szybko przekształcone w aparaty wojskowe.

Normalne uzbrojenie aparatu typu JU-52 składa się z jednego działka 20 mm., z trzech karabinów maszynowych, 6 bomb 100 kilogramowych i 18 bomb 50 kilogramowych. Aparaty te mogą osiągnąć szybkość 240 km.

na godzinę. Należy zauważyć, że francuskie samoloty do bombardowania

mają szybkość o blisko 100 klm. mniejszą i mogą zabrać ze sobą o wiele mniej środków wybuchowych. Junkers G-38, którym będzie się posługiwała armia japońska, może zabrać 12 ton obciążenia i rozwinać szybkość 185 klm.; na pokładzie znajduje się 8 karabinów maszynowych i jedno działo 20 mm. — Dziennik wylicza następnie szereg innych typów samolotów wojkowych, zwracając szczególną uwagę na aparat typu Heinkel - 70, który

wioząc 7 osób, może osiągnąć przeciętną szybkość 320 klm. na godzinę. W razie przerobienia tego samolotu na samolot myśliwski, mógłby osiągnąć szybkość teoretycznie 500 klm. na godzinę. Dzennik podkreśla przy tej sposobności, że najszybszym aparatem myśliwskim jest obecnie polski aparat PZL, osiągający szybkość 404 klm. na godz. Aparat Heinkel 70 można przekształcić również w

samolot do bombardowania, mogący unieść od 500 do 700 klg. materiałów wybuchowych. Na uwagę zasługuje jednak przede wszystkim potencjał przemysłowy Niemiec.

Niemcy mogłyby po upływie 4 miesięcy od chwili wybuchu wojny produkować miesięcznie 210 samolotów i 450 motorów. Ta siła potencjalna niemieckiego przemysłu lotniczego wzrasta z każdym miesiącem.

Samolot zderzył się z balonem

PARYZ, 24 sierpnia (Pat.) — Dzisiaj rano w czasie toczących się manewrów wojskowych, samolot zderzył się z balonem na awieży. Samolot spadł, przy zderzeniu zaś z ziemią, motor stanął w płomieniach. Pilot spalił się.

Rekordowy kurs pożyczki stabilizacyjnej

NEWY JORK, 24.S. (PAT) — Kurs polskiej 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej podniósł się znów na giełdzie nowojorskiej z 117,50 do wysokości 118,50 (w odsetkach nominalnej wartości).

Challenge'owcy niemieccy lecą do Warszawy

Lotnicy niemieccy, uczestnicy Challenge'u startują do Warszawy w dniu 27 sierpnia pomiędzy godz. 14 a 15 pod kierownictwem znającego lotnika z czasów wojennych Osterkampa, kawalera orderu „Pour le Merite”.

Prof. Cosyns w Brukseli

BRUKSELA, 24.S. (PAT) — Prof. Cosyns i jego pomocnik van der Elst byli dziś uroczyste witani w ratuszu, dokąd przybyło wiele wybitnych osobistości.

Ganges wylał i zatopił 50 miejscowości

PATNA, 24.S. (PAT) — Wskutek wylewu rzeki Gangesu pod wodą znajduje się około 50 miejscowości. Szczególnie niebezpieczeństwo za grozi miastu Arrah.

Moskwa-N. York Bezpośrednia komunikacja lotnicza

BERLIN, 24 sierpnia (Pat.) — Niemieckie biuro informacyjne donosi z Paryża: Według wiadomości, otrzymanych z Moskwy, ludowy komisarz komunikacji udzielił pozwolenia lotnikowi amerykańskiemu Hutchinsonowi na zaprowadzenie komunikacji lotniczej na linii Moskwa — Nowy Jork. Komunikacja na tej linii ma być otwarta we wrześniu. skoro tylko Hutchinson skończy próby z nowym aparatem.

Syn King Konga

Atak lotniczy na Paryż

Aeroplany do transportu wojska

PARYZ, 24 sierpnia (Pat.) — W dniach 28 — 31 b. m. odbędą się manewry lotnicze, których celem jest zdanie sobie sprawy z tego, jakie środki obrony mogłyby przedsięwziąć w razie nagłego ataku lotniczego na Paryż. W ćwiczeniach weźmie udział 9 eskadr. Będzie zastosowany nowy sprzęt lotniczy a szczególnie wielkie samoloty bombowe i aparaty służące do transportu wojska

Koniec manewrów włoskich

Narada z udziałem króla i Mussoliniego

RZYM, 24 sierpnia. (Pat.) — Górskie manewry w Apeninach zostały zakończone dzisiaj o godzinie 9.30. W ostatniej fazie operacji armia południowa (niebieska) kontynuowała kontratak. Formacje lotnicze obu armii brały czynny i skuteczny udział w walce. Zwłaszcza nocny atak floty powietrznej niebieskiej, która bezpośrednio atakowała teren, wykazał bardzo

nikłą możliwość obrony przy pomocy artylerji przeciwlotniczej. Zakończenie manewrów objawiszczono zostało sygnałami dymnymi, nadawanymi przez samolot, poczem odbyła się narada, w której wzięli udział: król, Mussolini, główny kierownik manewrów, dowódcy obu armji oraz szefowie oddziałów sędziowskich.

Spisek na życie prezydenta

General — przywódca spisku wydalony z Gwatemali
SAN SALVADOR, 24 sierpnia (Pat.) — Wykryto tu spisek na życie prezydenta Gwatemali generała Ubico, uknuty przez gwatemalczyków osiadłych w Salvadorze. Spiskowcy zostali aresztowani w chwili, kiedy usiłowali zbiec do Salvadoru. Przywódca spisku generał Francisco Najera Andrade został również aresztowany i skazany na wydalenie z granic Gwatemali.

Głodówka adwokała

zamieszanego w aferę Stawiskiego
PARYZ, 24.S. (PAT) — Przebywający w więzieniu w związku ze sprawą Stawiskiego były adwokat Guibaud-Ribaud, który od 9 dni nie przyjmuje pokarmów osłabił tak da

Pożar historycznego zamku

książąt Schaumburg-Lippe w Czechosłowacji
PRAGA, 24.S. (PAT) — W Naehodzie, w południowo-wschodnich Czechach wybuchł dziś przed południem pożar w historycznym zamku książąt Schaumburg - Lippe. Ogień powstał w jednym ze skrzydeł zamku, gdzie mieściły się składy drzewa i węgla. Zamek w Naehodzie zbudowany w r. 1270 posiada niezwykle cenne zabytki sztuki i bogate archiwum historyczne i bibliotekę. Dzięki usilnej pracy straży ogniowej i pomocy wojska zdolano uratować archiwum, jednak 24 ludzi uległo zatruciu gazami. Po kilku godzinach pożar opanowano

Student jak niemowle

Przymusowa zmiana bielizny przy rewizji
Z Warszawy donoszą: W czasie rewizji, o której donosiliśmy, w mieszkaniu wybitnego działacza Obozu Narodowej Rewolucji, mec. Witolda Rościszewskiego przy ul. Ordynackiej 10, miał miejsce niezwykle wypadek. Gdy w mieszkaniu znajdowali się przedstawiciele władz u drzwi frontowych rozległ się dwonek. Pro wadzący rewizję sędzia śledczy osobiście otworzył drzwi i wpuścił do przedpokoju młodego człowieka, pytając go: — Pan do kogo? Przybysz przypuszczając, że rozmawia z kimś z domowników, odpowiedział swobodnie: — Ja do pana mecenasa Rościszewskiego... I tu nastąpił moment dramatyczny. Drzwi do gabinetu uchylili się, a nieznanomy zobaczył w nich policjanta mundurowego. Reakcja na widok władzy była tak gwałtowna i niespodziewana, że przybysz, którym okazał się członek partji Narodowo-Radykalnej, Tadeusz Słazak, student U. W. (Akademicka 5), trzeba było czym prędzej przebiegać w czystą bieliznę i poddawać kąpeli w łazience mec. Rościszewskiego. Dopiero w godzinę potem w spodniach właściciela mieszkania przewieziono Słazaka do aresztu przy urzędzie śledczym.

Spadek funta szterlinga

na wszystkich giełdach Europy
WARSZAWA, 24.S. (PAT) — W dniu dzisiejszym na wszystkich giełdach europejskich nastąpił dalszy silny spadek funta szterlinga. Jak wiadomo, kurs waluty angielskiej załamał się onegdaj, lecz wczoraj utrzymywał się na niezmiennym poziomie w stosunku do notowań ze środy b. tygodnia. Na giełdzie londyńskiej funt szterling był utrzymywany w ciągu całego wczorajszego dnia mniej więcej na poziomie 76 franków za 1 funt. Działanie angielskiego funduszu interwencyjnego zmierzało najwy-

rażniej do utrzymania kursu funta na tym poziomie i istotnie działanie to było skuteczne. Dziś jednak, jak zaznaczyliśmy, funt uległ dalszej niższej, a skutkiem tego wszystkie obecne dewizy na giełdzie londyńskiej uległy silnej wyższej. Na giełdzie warszawskiej dewiza angielska straciła dziś na kursie znów 11 punktów, spadając z 26,52 do 25,41. Na giełdzie w Paryżu kurs Londynu zmniejszał z 76,03 do 75,75, a na giełdzie w Zurichu z 15,37,25 do 15,31.

Nowy ambasador Anglii

przybywa wkrótce do Warszawy
WARSZAWA, 24.S. (PAT) — Ambasador W. Brytanji sir William Erskine, który przybył do Polski w styczniu 1928 r. jako poseł W. Brytanji, a następnie mianowany został w listopadzie 1929 r. pierwszym ambasadorem angielskim w Polsce został odwołany ze swego stanowiska z końcem bież. roku. Na miejsce jego mianowany zostanie ambasadorem w Warszawie sir Horward Williamkennard, dotychczasowy poseł W. Brytanji w Bernie, któremu p. prezydent Rzpli tej udzielił już agrement.

Męczarnie murzyna

Zepsute krzesło elektryczne
NOWY JORK, 24 sierpnia. — (Pat.) — Podczas egzekucji murzyna na krześle elektrycznym aparat uległ zepsuciu i zaszła konieczność puszczenia prądu poraz drugi, lecz okazało się, że delikwent żyje. Dopiero po na-

prawieniu aparatu puszczonego prąd po raz trzeci, który tym razem był śmiertelny. Incydent ten opóźnił egzekucję na drugim skazańcu przeszło o godzinę.

Pogromowe nastroje

wśród młodzieży litewskiej
RYGA, 24.S. — Z Kowna donoszą o coraz bardziej rozwijających się na Litwie nastrojach antysemitycznych, które nurtują przede wszystkim młodzież literacką. Po krwawych ekscesach przeciw żydowskich w Szawlach doszło do podobnych pogromowych awantur w Kurszanach. Grupa młodzieży litewskiej udała się przed lokalniemi sjonistami i zaczęła kamieniami bombardować okna, poczem przechodząc ulicami miasta,

poczęła atakować przechodniów żydowski. Rozmiary ekscesów nie są narazie znane. W każdym razie sytuacja musi być groźna, skoro miejscowa policja, nie mogąc uporać się z młodymi litwinami, wezwała posiłki z odległych o 20 klm. Szawli. Litewska agencja telefoniczna twierdzi, że antyżydowskie nastroje spowodowane zostały przez wyzywające stanowisko organizacji, skupiających młodzież żydowską.

Nieuzasadniona karjera Hindenburga

Legenda militarna, stworzona przez przypadek

O zmarłym prezydencie Rzeszy, marszałku Hindenburgu powstała narodowa legenda, na skutek której porównywać go można w dziejach Niemiec z takimi wybitnymi indywidualnościami, jak Karol Wielki, cesarz Fryderyk Barbarossa, Fryderyk Wielki, Wilhelm I lub Bismarck.

Dociekania w dziedzinie rzeczywistego rozwoju kariery Hindenburga wykazują, iż dla powstania przydomku „wielkiego” wystarczy dość nikiel zasługi osobiste. Gdyby Hindenburg zmarł w lipcu 1914 roku, jako 67-letni pensjonowany generał, pamięć o nim tylko przez pewien czas pozostawałaby w niektórych oficerskich kasynach oraz w dziejach poszczególnych pułków. Aż do późnego wieku, zmarły marszałek nie odznaczył się żadnymi czynami, które świadczyłyby o wybitnych jego zdolnościach militarnych. Koledzy jego, jak i przełożeni przez dłuższy czas widzieli w nim jedynie przeciętnego generała, nie wyróżniającego się szczególnymi zdolnościami stratega lub dowódcy.

Jest rzeczą znaną, iż do samego początku wojny światowej, Hindenburg był uważany przez cesarza Wilhelma II za generała o twarzy i charakterze feldfebla. W okresie mobilizacji nikomu w sztabie generalnym nawet na myśl nie przyszło, aby przebywającemu w Hanowerze spensjonowanemu generałowi miano powierzyć jakiegokolwiek dowództwo. Cesarz, jak też i jego najbliżsi doradcy wojskowi przypomnieli sobie o spensjonowanym dowódcy korpusu dopiero wtedy, gdy na skutek wtargnięcia Rosjan w głąb Prus Wschodnich front zachodni został poważnie osłabiony, a na froncie wschodnim trzeba było rozpocząć bardzo ważne posunięcia militarne, związane z wysyłką na ten odcinek większej ilości wojska. Strategiczne dowództwo nad doniosłymi operacjami, związanymi z kontratakami w Prusach, a zarazem mającymi na celu przywrócenie ludności ducha odporności, zostało powierzone świeżo mianowanemu generałowi Ludendorffowi, który wykazał dużo energii i inicjatywę już w pierwszych dniach wojny przy ataku na belgijską forteczkę Leodjum. Wieczono, iż Ludendorff dzięki swej pilności, mocnym nerwom oraz szybkiej i planowej decyzji najbardziej się nadał do ciężkich bitew we wschodnich Prusach. Ranga oraz stosunkowo młody wiek nie pozwalały jednakże na mianowanie go naczelnym dowódcą. Przeszkadzał temu również i charakter Ludendorffa. Wobec tego szukano dojrzałego generała, który dzięki charakterowi dawałby gwarancję, iż będzie mógł bez tarć współpracować z tak niespokojnym i nader nieprzyjemnym człowiekiem jak Ludendorff. Wybór padł na Hindenburga, przyczem o wyborze tym zdecydował charakter, a nie jakiejkolwiek wyjątkowe militarne zdolności tego generała. O powołaniu Hindenburga do historycznej roli zdecydowały jego osobiste cechy: stałość, powaga, niechęć do eksperymentowania oraz konserwatywny sposób myślenia i działania. Jak mocono zakorzeniony był w Hindenburgu konserwatywizm, świadczą powstanie na wiosnę 1925 roku pogłoska, wedle której na propozycję prawicowych partji, marszałek miał odpowiedzieć, iż zgodził się kandydować na prezydenta Rzeszy jedynie w wypadku, gdy otrzyma odpowiedni rozkaz od swego pana — cesarza.

Dopiero pod koniec sierpnia 1914

roku, wstąpił się Hindenburg jako wielki wódz dzięki komunikatowi o zwycięstwie pod Tanenbergiem, podobnie jak generał Helmut von Moltke, jeszcze w dniu 3 lipca 1866 roku, zaledwie znany w Prusach, a poza granicami ojczyzny wogóle nieznany, wieczorem tegoż dnia stał się sławnym dzięki zwycięstwu pod Koenigsgraetz. Trzeba zaznaczyć, że znany generał Francois oraz pułkownik sztabu generalnego a następnie generał Hoffman, próbowali w krytycznych chwilach podważyć sławę Hindenburga, jako zwycięzcy pod Tanenbergiem. Krytycy ci twierdzą, iż plan bitwy pod Tanenbergiem został wypracowany przez poprzedników Hindenburga, mianowicie przez generała von Prittwitz, Francois i Hoffmana i że właściwie bitwa była już w toku w chwili, gdy Hindenburg objął dowództwo. Jednakże w oczach ludu niemieckiego, od pierwszej chwili właśnie Hindenburg był zbawcą Prus Wschodnich a zarazem po raz pierwszy uratował Rzeszę.

O szefie sztabu Ludendorffie wie-

dziano nie wiele. W cieniu ogromnej figury Hindenburga, Ludendorffa nie zauważono i wysunął się on na plan pierwszy dopiero pod koniec ciężkiej wojny, gdy stały się nieodzowne nadzwyczaj ważne posunięcia polityczne. Bezbarwne figury cesarza i jego syna szybko zanikły w wirze wojny, przyczem ci najwyżsi przedstawiciele monarchji stracili wśród ludności i wojska wszelki autorytet na długo przed 9 listopada 1918 roku. Porażka nad Marną zniszczyła autorytet szefa sztabu generała v. Moltke, małego bratanka zwycięzcy z pod Koenigsgraetz. Żaden z niemieckich generałów, dowodzących w długich walkach pozycyjnych, jak też i w gigantycznych bitwach nie mógł pomniejszyć sławy zdobytej przez Hindenburga pod Tanenbergiem oraz podczas zimowych walk mazurskich. W ten sposób, gdy wojna coraz bardziej stawała się militarnie i gospodarczo wyrokiem historii wrogim dla państwa niemieckiego, Hindenburg został ostatecznie powołany na stanowisko głównodowodzącego na wszystkich

frontach, zaś generał Ludendorff pozostał przy nim jako jego prawa ręka.

Gdy w październiku 1918 roku na skutek niesłychanych klęsk militarnych prawie na wszystkich frontach oraz na skutek braku zaufania doń ze strony pierwszego rządu parlamentarnego Ludendorff stracił wszelki autorytet — sława militarna Hindenburga pozostawała nadal nienaruszona. Następca Ludendorffa został generał Groener który u boku Hindenburga przeżył ciężkie dni listopadowe, gdy pod naciskiem kanclerza księcia Maksa Badeńskiego cesarz w głównej kwaterze postanowił abdykować. Groenerowi przypisują zdanie, zwrócone do cesarza, iż „w takiej sytuacji, w jakiej znajduje się państwo, przysięga na wierność sztandarowi staje się fikcją”. Była to rzeczywistość, wypowiedzenia której nigdy nie wybaczą generałowi Groenerowi monarchiści oraz inni dowódcy wojskowi.

Gdy generał Groener wykazywał dużą inicjatywę, Hindenburg zachowywał się biernie, jak to w gruncie rzeczy zresztą czynił przez całe swe życie. On pozostawał na swym stanowisku i wyczekiwał. Hindenburg chętnie byłby się wycofał z czynnego życia publicznego, gdyby otrzymał odpowiedni rozkaz od prezydenta i pełnomocnika narodu Fryderyka Eberta. Aby uniknąć wszelkich wewnętrznych komplikacji oraz rozpadu armji, aby jaknajprędzej przeprowadzić demobilizację stosownie do warunków zawieszenia broni, nowy rząd jednakże wyraził życzenie, by Hindenburg pozostał na swym stanowisku. W ten sposób ze zwykłym swym autorytetem organizacyjnym przeprowadził Hindenburg likwidację naj-

większej w dziejach narodu niemieckiego armji. Popełniony w owych historycznych dniach błąd oceny dziejowej polegał nie tyle na pozostawieniu Hindenburga w Spa na stanowisku głównodowodzącego, ile na dotychczas jeszcze niezrozumiałym fakcie, iż zawieszono broni, które raczej przypominało kapitulację, nie zostało związane z imieniem marszałka Hindenburga.

Do kwatery marszałka Foclia w lesie Compiènskim odbył swą ofiarę i tragiczną podróż Erzberger. Właśnie on wraz z socjalistami Ebertem i Scheidmanem zaczęli pod wpływem nacjonalistycznego kłamstwa demagogicznego narodo- wych socjalistów uchodzić za tych, którzy pozbawili wieńca laurwego niezwyciężoną w polu armję niemiecką, aczkolwiek właśnie marszałek Hindenburg kategorięcznie oznajmił wydelegowanemu przez Reichstag do pertraktacji w sprawie zawieszenia broni Erzbergerowi, iż zawieszenie broni musi bezwarunkowo nastąpić niezwłocznie, nawet wówczas, gdyby głównie dowodzący aliantów nie zgodził się na wysunięcie przez Niemcy warunki. W ten sposób Erzberger podpisał tragiczny dokument pod naciskiem niemieckiego dowództwa. O ile następnie marszałek Hindenburg przed komisją śledczą Reichstagu nie przeciwstawił się nacjonalistycznemu kłamstwu o rzekomo-żadnym armji niemieckiej przez lewicę zdradzieckim ciosie w plecy, winno to było po raz pierwszy wydatnie, jak dalece marszałek Hindenburg podlegał wpływom pewnych sfer wojskowych i towarzyskich, świadczy to również o tem, iż świadomie lub nieświadomie, Hindenburg wziął rozbrat z prawdą.

Po rozwiązaniu ogromnej armji niemieckiej, wycofał się Hindenburg ze służby czynnej i tak samo jak ongiś po spensjonowaniu, powrócił do swych pieleszy w Hanowerze. Natomiast niespokojny a niesłychanie ambitny Ludendorff w przeciwieństwie do Hindenburga nie mógł się pogodzić z pozbawieniem go władzy i wziął czynny udział w kontrrewolucyjnym puczu Kappa w marcu 1920 roku. Właśnie Ludendorff miał być mianowany dowódcą narodowej armji, którą zamierzał utworzyć Hitler w roku 1923, gdy z piwniarni monachijskiej pragnął rozpocząć lot orła, mającego „wyzwolić” naród niemiecki. Właśnie od tej chwili pogroził się Ludendorff w zgola śmieszne dzieło cinnady.

Ocieżałość i równowaga duchowa Hindenburga oraz osiągnięta przezeń wprawdzie zgola nieoczekiwana i nieprzewidziana militarna sława światowa, która dała mu pełnię zadowolenia, aczkolwiek jego wojskowa karjera zakończyła się największą w dziejach porażką, — wszystko to uchroniło Hindenburga przed jakimikolwiek ambicjami politycznymi. Pozostał on w okolicach Hanoweru i tak samo jak i przed wojną w gruncie rzeczy niczego nie oczekiwał. Należy sądzić, iż życzenia Hindenburga sprowadzały się zawsze do spędzenia spokojnej starości.

R. K.

KINO
EUROPA
Narutowieza 20.
Już wkrótce
wielki program otwarcia!
LILJANA HARVEY
w superfilmie Foxa 1934 | 35 p. t.
„WESOŁA ZUZANNA”

Szalone burze w Niemczech Gwałtowny orkan w górach Jury pod Bernem

BERLIN, 24.8. (PAT) — W południowych Niemczech szalały wczoraj bardzo gwałtowne burze. W Baden - Baden piorun uderzył w zabudowania, w których schroniło się 4-ch robotników. Jeden z nich został zabity na miejscu, a dwóch zostało sparaliżowanych. W miejscowości Gernsbach burza wyrządziła wielkie szkody w zbiorach, zwłaszcza w sadach. W miejscowości Ludwigsburg w Wirtembergji piorun uderzył w

grupę ćwiczących się na placu żołnierzy. Jeden z żołnierzy odniósł śmiertelne, drugi zaś bardzo ciężkie obrażenia. Donoszą również o groźnej burzy na jeziorze Chiemsee w Bawarii. Nad jeziorem szalał krótki, ale bardzo silny orkan, który zaskoczył większą grupę turystów.. Szereg łóderek został wywrócony, przy czem utopiły się 3 osoby. Dotychczas brak wszelkich danych o szeregu innych osób.

Donoszą również ze Szwajcarii o gwałtownym orkanie, który szalał w górach Jura pod Bernem.
Zalany Gdańsk
GDAŃSK, 24.8. (PAT) — Gdańsk i okolica nawiedzone były dzisiaj przez silną burzę i ulewny deszcz. W kilku punktach śródmieścia nastąpiła dłuższa przerwa w komunikacji. Liczne piwnice i suteryny zostały zalane. Po wsiach pioruny wzniesły kilka zożarów.

Hebda pokonał Staliosa a Wittman uległ po długiej walce Metaxie

WARSZAWA, 24 sierpnia. — (Tel. wł. „Głosu Porannego”) — Na kortach Legji odbywały się w dniu wczorajszym dalsze rozgrywki w międzynarodowych mistrzostwach. W czwartym dniu rozgrywek rezultaty były następujące: W ćwierćfinale gry pojedynczej panów spotkali się Metaxa z Wittmanem i Hebda z grekiem Staliossem. O ile pierwszy mecz był ciężki i denerwujący, a wynik jego pozostawał do ostatniej chwili pod znakiem zapytania o tyle drugie spotkanie przeszło gładko. Polak tak górował nad przeciwnikiem, że nie mogło być mowy o żadnej niespodziance.

Pierwszego seta przegrywa Wittman do Metaxy po ciężkich wahanjach w stosunku 6:8, rewanżuje się natychmiast wygrywając 6:2 i 7:5 po zaciętej walce. Decydujący był set czwarty, a wynik jego najlepiej świadczy o równowadze sił. — Metaxa wygrywa 14:12, by następnie wykończyć zmęczonego i wyczerpanego polaka 6:2. Hebda bez bólu wygrał od greka 6:0, 7:5 i 6:3. W półfinałach gry pojedynczej pan. Jędrzejowska, mimo chorej ręki, wygrała od Krausa 6:4, 4:6, 7:5. Niemka Horn łatwo pobiła Estonkę Nemmik 6:4, 6:0. W grze podwójnej panów pa-

ra Tarłowski i Bratek łatwo wygrali pierwszego seta z austrjackami Artensem i Metaxą 6:1, w drugim prowadzili już 5:1, lecz goście wyrównali i przy stanie 9:9 mecz przerwano z powodu zmierzchu. W grze mieszanej para Nemmik, Pukk pokonała Lilpopównę i Popławskiego 6:2, 3:6, i 6:1. Crammer i J. Stolarow zwyciężyli Rudowską i Tarłowskiego 11:9 i 6:3. Jędrzejowska i Tłoczyńska otrzynamy walkower za grę z Neumanówną i Staliossem, a Horn i Artens wygrali od Raciborskiej i Bratka 6:1, 6:1.

Syn King Konga

Reforma ubezpieczeń społecznych

Dalsze ograniczenie świadczeń i pomocy lekarskiej dla członków rodzin Sensacyjny plan opracowywany jest w ministerstwie opieki społecznej

Przed paru dniami podaliśmy na łamach „Głosu Porannego” pierwsze szczegóły opracowywanego w ministerstwie opieki społecznej projektu reformy ustawy scaleniowej ubezpieczeń społecznych. Prace nad reformą ubezpieczeń, jak się obecnie dowiadujemy, prowadzone są w dość forsownym tempie. Oprócz wiceministra Jastrzębskiego, wydelegowany został do zreformowania ustawy scaleniowej naczelnik departamentu ministerstwa opieki społecznej,

jedynym z pierwszych organizatorów łódzkiej kasy chorych, p. Giebartowski.

Według uzyskanych przez nas wiarygodnych informacji, min. Jastrzębski i nacz. Giebartowski opracowali już w głównych zarysach plan, oczekiwanej przez wszystkich, reformy, która przewiduje cały szereg niezwykle doniosłych zmian.

O jednej z projektowanych zmian, a mianowicie o **zniesieniu obowiązku ubezpieczenia**

pracowników umysłowych, zarabiających powyżej 500 złotych miesięcznie, pisaliśmy już. Zanotowaliśmy również pogłoskę o tem, że przymus ubezpieczenia ma być skasowany dla pracowników, zarabiających po nad 300 złotych miesięcznie. — Obecnie wyjaśnia się jak komisja ministerjalna, opracowująca projekt reformy, wyobraża sobie wprowadzenie w życie powyższej zmiany. Otóż projekt przewiduje, że co rok minister opieki społecznej będzie ustalał granicę raz dla zarobków powyżej, raz dla zarobków poniżej 500 zł. i w ten sposób ktoś ubezpieczony przymusowo w tym roku,

w następnym nie podlegałby ubezpieczeniu.

Jak z tego wynika, projekt idzie w kierunku stopniowego zniesienia przymusu ubezpieczenia

nowego dla dobrze zarabiających pracowników. Ubezpieczenia przymusowe istniałyby w przyszłości tylko dla najgorzej płatnych ludzi pracy.

Według projektu, zakłady ubezpieczeniowe, a mianowicie **zakład chorobowy, emerytalny i ubezpieczeniowy, byłyby zniesione,**

celem odbiurokratyzowania ubezpieczeń społecznych, w myśl odnośnych postulatów swiata pracowniczo - robotniczego i przemysłowego. Na miejsce skasowanych trzech zakładów, powstałby jeden zakład, którego nazwa nie została jeszcze ustalona.

Zakład ten byłby kierowany przez dyrektora, mianowanego przez ministra opieki społecznej.

W ten sposób rola czynnika obywatelskiego, byłaby ograniczona prawnie do udziału w komisjach rewizyjnych i opiniodawczych.

Bardzo poważne zmiany przewiduje nowy projekt reformy w dziedzinie pomocy leczniczej dla członków rodzin ubezpieczonych. Obecnie z pomocy korzystają wszyscy

członkowie rodziny ubezpieczonego o ile ten ostatni jest głową rodziny. Ustawa scaleniowa ograniczyła ostatnio pomoc dla członków rodzin ubezpieczonych, nie będących głowami rodzin, ustalając, iż prawo do pomocy posiadać może jedynie dwóch członków rodziny. Obecny projekt ogranicza w dalszym ciągu tę pomoc i przewiduje, że **prawo do świadczeń chorobowych**

dla rodzin ubezpieczonych, ma być ograniczone jedynie do osób poniżej lat 16 lub powyżej lat 65 i to tylko rodziców.

Renty wypadkowe, w myśl nowego projektu, ulegają zmniejszeniu z 10 proc. do

powyżej 50 proc. utraty zdrowia. Jeśli chodzi o **renty starcze,** to będą one przysługiwały dopiero po 10 latach płatności składek ubezpieczeniowych, a w przyszłości nawet po 15 latach i po osiągnięciu 65 roku życia. Należy tu zaznaczyć, że obecnie renta starcza przysługuje ubezpieczonym już po 5 latach płatności składek.

Dalej projekt przewiduje

CASINO

Dziś i dni następnych!

Śmierć odpoczywa

Niesamowity, emocjonujący film, rozgrywający się na pograniczu rzeczywistości i fantazji. W roli gł. Niezapomniany Dr. Jekvl

Fredric MARCH

Nadpr.: Pogrzeb prez. Hindenburga, przemówienie Hitlera oraz fragmenty tragicznej katastrofy autobusu nad Bugiem.

Ceny miejsc od 1.09
Dziś pocz. o g. 12-ej

Nie chcą znać Heinego

Pewna księgarnia paryska chciała uzyskać do urządzenia wystawy kilka dokumentów dotyczących Henryka Heinego. Wiedzano, że miasto Düsseldorf poświęciło pocie salę w muzeum. Skierowano więc się tam po owe dokumenty. Można sobie wyobrazić jakie było zdumienie, kiedy otrzymano w odpowiedzi parę słów, treścią których było, że miasto Düsseldorf nie chce znać Henryka Heinego.

SALA FILHARMONJI
Tel. 213-84

Gościnnie występy teatru art.

„ARARAT”

kier. art. M. BRODERSON
Dziś, w sobotę 2 przedstawienia
Rekord humoru. — Ostatnie dni
najwesełszego programu! p. t.

„A gelechter yn a zajt”

Reż. Sz. Dżigana i J. Szumachera
Conferencier: Wł. Godik
UWAGA: Dni w sobotę o godz. 4.15
popoł. i jutro o godz. 12-ej w poł.
Specjalne dwa przedstawienia dla
pracującej inteligencji. Ceny miejsc
najniższe od 50 gr. do 1 zł.
Początek codziennie o godz. 9.15 w.
punktualnie.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji

**KONKURS ORKIESTR PODWÓ-
RZOWYCH.**

Już jutro, w niedzielę, dnia 26
b. m. odbędzie się pierwszy przed-
konkurs orkiestr podwórzowych,
urządzony staraniem Syndykatu
Dziennikarzy Łódzkich. Przedkon-
kurs odbędzie się w restauracji -
ogrodzie „Tivoli” od godz. 3.30 do
7 wiecz.

Spodziewany jest ogromny na-
plyw publiczności. Wejście bezpłat-
ne. Konsumcja od osoby zł. 1.50.

zniesienie leczenia klinicznego, a w wielu wypadkach w czasie leczenia mają być ściągnięte specjalne, dodatkowe opłaty zarówno od ubezpieczonego pracownika, jak i od pracodawcy.

Co rok minister opieki społecznej będzie określał

wysokość świadczeń, dowolnie je redukując. W ten sposób ubezpieczenia społeczne straciłyby charakter stały.

Składki z tytułu ubezpieczenia od wypadków miałyby w przyszłości obciążać nie tylko pracodawcę, jak to się dzieje obecnie, ale i pracownika. Nastąpić ma również zmiana w podziale ciężarów ubezpieczeniowych pomiędzy pracownikiem i pracodawcą w tym sensie, że składki pokrywać będzie w połowie pracodawca i pracobiorca.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że projekt ten zostanie jeszcze uzupełniony, w myśl wskazań premiera Kozłowskiego, który zwrócił w swym exposé uwagę na zbyt wygórowane ciężary, jakie z tytułu ubezpieczeń nosi na swych barkach cała ludność. Należy wyrazić nadzieję, że obietnica ta w dobrze zrozumiałym interesie społeczeństwa uginającego się pod ciężarem składek, zostanie zrealizowana i stawki ulegną redukcji. (G)

Postulaty przemysłu

W związku z podjętą przez ministerstwo opieki społecznej i izbę ubezpieczeń społecznych akcją, zmierzającą do ustalenia drogi komisyjnych badań i na zasadzie opinii publicznej, jakie trudności wywołuje w praktyce funkcjonowanie ubezpie-

czeń społecznych, związek przemysłu włókienniczego w państwie polskim opracował szczegółowo postulaty związku w tej sprawie.

Stanowisko wielkiego przemysłu zawarte jest w ośmiu punktach:

1) ustanowienie składki zryczałtowanej, obejmującej należności na wszystkie rodzaje ubezpieczeń i pobieranej globalnej sumy każdorazowej wypłaty,

2) zmiana obecnej zasady, że podstawą wymiaru składki może być tylko zarobek tygodniowy i uznanie za podstawę również zarobków wypłacanych za inne okresy czasu,

3) ograniczenie prac pisarskich, wykonywanych obecnie przez pracodawców dla ubezpieczalni społecznych,

4) przesunięcie terminu płatności składek za ubiegły miesiąc do końca następnego miesiąca,

5) zniesienie obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, w stosunku do członków zarządów, rad i komisji rewizyjnych w spółkach akcyjnych, oraz w stosunku do wszystkich pracowników umysłowych, których wynagrodzenie miesięczne przekracza kwotę 725 zł.,

6) rewizja wysokości składek na ubezpieczenie od wypadków i obniżenie jej,

7) zmiana brzmienia art. 135 ustawy scaleniowej, regulującej odpowiedzialność pracodawcy za wypadki,

8) uregulowanie obowiązku pracodawców zgłaszania nieszczęśliwych wypadków.

Wybuch nafty

Tragiczna śmierć I. Ablowej

Onegdaj wieczorem w domu przy ul. Wrześnieńskiej 92, zdarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padła p. Izidora Abel, żona kierownika administracji dziennika „Łódzki Volkszeitung”.

Pani Abelowa przez nieostrożność zbliżyła się do kuchni z butlą naftą. W pewnej chwili, gdy p. Abelowa dotarła do ognia naftą, ogarnęły ją płomienie. Ciężko poparzona poczęła rozpaczać i wzy-

wać pomocy, wjąc się w strasznych bólach. Na krzyk jej wbiegł z drugiego pokoju ojciec nieszczęśliwej, który ugasił ogień i wezwał karetkę pogotowia ratunkowego. Lekarz stwierdził u Abelowej ciężkie poparzenia na całym ciele. W beznadziejnym stanie odwieziono ofiarę nieszczęśliwego wypadku do szpitala, gdzie nie odzyskawszy przytomności, zmarła późną nocą.

GENJALNA AKTORKA

ELŻBIETA BERGNER

JAKO
KATARZYNA WIELKA
OTWARCIE SEZONU „CASINA”

Co usłyszymy dziś przez radio?

6.30 Gimnastyka i muzyka z płyt
12.10 Muzyka lekka.
13.05 Muzyka popularna.
14.05 Komunikat izby przemysł-handl. w Łodzi.
16.00 Godzina muzyki lekkiej.
17.00 „Wesele lalki” (sluchowisko dla dzieci).
17.25 Koncert solistów: Olga Olgina (sopran) i Edward Wiessis (tenor).
18.00 „Co czytać?”
18.15 Recital skrzypcowy Stanisława Pawlaka.
18.45 Pogadanka o turnieju lotniczym.
19.15 „Taniec i piosenka” (płyty)
20.02 Koncert szopenowski w wykonaniu Zofji Rabczewskiej.
20.30 Muzyka (płyty)

20.40 Recital śpiewaczy Emmy Szabrańskiej.
21.12 Muzyka lekka i Mieczysław Fogg (piosenki).
22.00 Pogadanka aktualna.
22.10 Koncert życzeń.
23.05 „Kukułka wileńska”.
24.00 Koncert życzeń (c. d.)

AUDYCJE ZAGRANICZNE
Wiedeń (507)
19.15 Opera Mozarta „Don Juan”
Londyn (342)
20.00 Koncert (M. in. Uwertura „Wesele Figara” Mozarta, Arje i Pieśni, Koncert fortepianowy D-moll Rachmaninowa).
Medjolan (368)
20.45 Opera Gomeza „Il Guarany”.

Moskiewski Kreml -- pod Londynem

Dla wiernego odtworzenia kolorytu lokalnego w wielkim filmie „Katarzyna Wielka”, w którym główną rolę gra genjalna Elżbieta Bergner, wybudowano w atelier w Elstree pod Londynem — moskiewski Kreml, skopjowany w najdrobniejszych szczegółach z oryginału.

Ta jedna z najwspanialszych, najkosztowniejszych i najbardziej realistycznych w dziejach kinematografii dekoracyj jest dziełem Wincentego Kordy, brata Aleksandra Kordy, słynnego reżysera. Potężne mury Kremlu, bramy i wieże stanowią imponujące tło dla parady słynnego pułku Ismailowskiego, którego Katarzyna była naczelnym dowódcą.

Ofiary na powodzian należy wpłacać na konta PKO 63.115 i 60.60?

Felfeton

Dusznno...

Jest ciężko, szaro i smutno. Niebo wypłowiałe, słońce gdzieś niegdyś bladymi plamami znaczy szare chmury... Nie nie wskazuje, że dopiero sierpień że jeszcze parę godzin temu słońce złociło, srebrzyło, dodawało barwy kwiatom i ludziom. A teraz nie...

Po zakurzonych ulicach wloką się ludzie zmęczeni, postarzali, przytłumieni.

Modna kawiarnia.

Miła muzyka, przytłumiony gwar, senność w oczach, barwne suknie kobiet rozsunęły się wieńcem przy stolikach. Zmęczone opadły ręce na marmurową powierzchnię stolików. Pochylają się wszyscy ku sobie z sennym zainteresowaniem i szepcą jedni do drugich o trzecich. Co? Kto? Dlaczego? POCO? Że ten, że ta, że ów...

Bo wiedzą wszyscy — chcą wiedzieć. Prywatne życie, wspinały temat do rozmów kawiarnianych... Gorąco... Słodkie zimno lodów przez maleńki ulatek sekundy chłodzi język i spływa ciepłą, słodką wodą przelęciem. Prędko trochę lodowatej, gryzącej sodowej wody. Dusznno...

Ulica spopieliała od kurzu. wygięte sylwetki lalek w wystawach prężą swe drewniane figury. Lansują przyszłą jesienną modę, posyłają wdali woskowe uśmiechy.

Wystawy biur podróży rzucają w ulice wołanie: „Na Helu cztery dni!”, „Wycieczka na fiordy!”, „Po słońce do Afryki”, do Hiszpanji. Zamyka się oczy i czuje na wargach słony posmak wody morskiej i przez chwilę po włosach i twarzy przesuwa się miękka dłoń wiatru.

Ale to tylko krótka zjawa, to duch z ogłoszeń „Wagons Lits” wybiegł na spotkanie zmęczonym mieszkańcom miast i kusi...

Po bramach domów rozsiadły się różnokolorowe bukiety kwiatów wczesnej jesieni. Różowe, białe niebieskie astry, ponsowe i żółte goździki. Białe lewkonje. Ostatnie róże roztańczają z blaszanką duszną słodką woń. Rozstrzepane dalej zwieszają znużone główki...

Zielony tramwaj zawieszony na imitację zielonej trawki. Park. Już gdzieś zginęła soczysta zieleń, czerwony i szary żwir pokrywa czarna ziemię ścieżek. Na tem tle wielobarwne kwietniki są zbyt rażące. Nie nieszczą oczu, lecz kłują...

Znowu do miasta. Pojedziemy na trochę wsi. Na rynek.

Nęcą zielono - żółte jabłka i gruszki; pęknięte aksamitne granatowe śliwki ukazują swe miodowo - złote wnętrza. Białe kalafiory w zielonych kapтурkach. Seledynowe kapusty, rude marchewki, białe - zielone pietruszki przypominają sadwy i warzywne ogrody. Tu znowu białe plamy serów i jasno - żółte masła pachną wsią. Tu las przesłał swe pozdrowienie przez brązowe łebki grzybków. Jeśli się zamknie oczy, to zaszumi las, zagrają złote kłosa zbóż... Ale tylko na chwilę. Znowu otwartym oczom ukażą się szaro - bure kociołki, i znowu od murów miasta wionie żar. Dusznno...

ż-a.

B. P. DOROTA z LANDSBERGÓW BENEDYKTOWA KORAL

obywatelka miasta Tomaszowa Maz.

po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła dn. 23 sierpnia r. b., przeżywszy lat 69.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z mieszkania przy ul. Antoniego 26 na cmentarz miejscowy nastąpi w niedzielę, dn. 26 b. m. o godz. 2 pp., o czym zawiadamiają pogrążeni w nieutulonym żalu

Córki, Synowie, Synowa, Zięciowie, Wnuki i Rodzina

B. P. z Landsbergów DOROTA KORALOWA

Członek Zarządu Spółki Akcyjnej H. Landsberg w Tomaszowie Maz.

po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła 23 sierpnia rb.,
przeżywszy lat 69.

W Zmarłej tracimy długoletniego współtowarzysza pracy. Pamięć o Niej nazawsze w sercach naszych pozostanie.

ZARZĄD
Spółki Akcyjnej Fabryk Sukna H. Landsberg

Rodzinnie i Zarządowi Spółki Akcyjnej Fabryk Sukna H. Landsberg w Tomaszowie Maz. z powodu śmierci

B. P.

Doroty z Landsbergów Koral

szczerze wyrazy współczucia składają

Kierownicy fabryczni i personel biurowy
Spółki Akcyjnej Fabryk Sukna H. Landsberg

Wyrazy głębokiego współczucia p. Emanuelostwu Bornstein wraz z Rodziną z powodu zgonu Matki Ich

B. P.

Doroty z Landsbergów Koral

składają

Personel biurowy i kierownicy fabryczni
Firmy Tomaszowskiej Fabryki Wyrobów Sukiennych Emanuel Bornstein

Wyrazy szczerzego współczucia Rodzinie i Zarządowi Spółki Akcyjnej H. Landsberg z powodu zgonu

B. P.

Doroty z Landsbergów Koral

składa

Matys Jakubowski i S-ka
w Tomaszowie Maz.

TOMASZÓW

WSZYSCY DLA POWODZIAN.
Lokalny komitet niesienia pomocy powodzianom urządza nadchodzącej niedzieli wielką zabawę p. n. „Wszyscy dla powodzian”. Zabawa odbędzie się na przystani nad Pilicą. Program zabawy przewiduje zawody kajakowe i w siatkówkę, dancing loteryj fantową.

BURZA PRZED SĄDEM.
Policja tomaszowska ujęła w dn. wczorajszym znaną złodziejkę, Stefanję Burzę, która dokonała w ostatnim czasie na terenie Tomaszowa szeregu kradzieży mieszkaniowych. Złodziejka osadzona została w więzieniu i niebawem stanie przed sądem.

Wizja lokalna

Kto jest sprawcą katastrofy

W dniu wczorajszym odbyła się wizja lokalna przy zbiegu ulic Legionów i Gdańskiej w związku ze strasznym wypadkiem zderzenia się przed kilku miesiącami auta ciężarowego z motocyklem. Ofiarą

Książka podróżnicza Łodzianina

„Coups d'oeil discrets et indiscrets” — pod tym tytułem ujrzała światło dzienne we Francji książka p. Henryka Kona, syna prezesa Widzewskiej Manufaktury, w której autor pod pseudonimem Henri de Boivre, opisuje swe wrażenia, przygody i spostrzeżenia z podróży po Egipcie, Syrii, Maroku, Turcji, Palestynie i krajach bałkańskich.

Książka ta spotkała się we Francji z bardzo pochlebną krytyką i obecnie drukowana jest już w trzecim nakładzie.

Tajemnicą powodzenia książki jest przede wszystkim swoistość stylu autora, prostego i wolnego od wszelkich sztuczności, a przytem nader barwnego. P. H. Kon kreśli z maestrią i werwą bogaty koloryt egzotycznych krajów, wnikając z głębokim wżuciem w psychikę narodów wschodu. Talent narracyjny autora wzbudza w nas zdumienie, jakgdybyśmy wraz z autorem odbywali opisywane przezeń podróże i jakgdyby bezpośrednio dzielił się on z nami wrażeniami, oraz refleksjami, nieraz nader trafnymi i głębokimi.

Słusznie też pisze krytyk francuski w „Avenir”, że lektura książki p. H. Kona, z której błyska egzotyka południowego słońca i pęten pogodny humor, daje nam możliwość odbycia bajecznej podróży we własnym fotelu.

P. H. Kon nadesłał do Łodzi celem rozsprzedaży 200 egzemplarzy swej książki, przeznaczając całkowity dochód na rzecz komitetu dla ofiar powodzi w Małopolsce. Cena egzemplarza oznaczona została na zł. 3.50 (zamiast 5.40); do nabycia w każdej księgarni łódzkiej.

wypadku padł Jerzy Pressel. Domniemany winowajca, 26-letni Jan Sobczak, naskutek apelacji stanął poraz drugi przed sądem. Po wizji lokalnej sąd odroczył sprawę do godz. 10 rano. W pierwszej instancji Sobczak został uniewinniony.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI
Dziś „Rasy” Brucknera.

TEATR LETNI
Farsa „Hrabię Manoli”.

TEATR „ROZMAITOSCI”
Dziś z Michałem Michałosem g.
4.30 „Signorita”, o godz. 9.30
„Czardaszka”.

PRZEDSTAWIENIE NA RZECZ POWODZIAN.

Dziś, w sobotę, o godz. 16 i o 21
odbędzie się w teatrze popularnym
przy ul. Ogrodowej 18, dwa przed-
stawienia „Sprawy Bejlisa”, z in-
icjatywy Zrzeszenia żydowskich
artystów scenicznych niezwiązo-
wych. Połowa dochodu brutto z
tych przedstawień przeznaczona
jest na rzecz akcji pomocy powo-
dzianom.

Jutro odbędą się również dwa
przedstawienia „Sprawy Bejlisa”:
o godz. 12 i 21.

DZISIEJSZE KONCERTY.

Dzisiejsze koncerty radiowe uroz-
maicone są licznymi występami so-
listów.

O godz. 17.25 szereg pieśni i arji
operowych wykonają przed mikro-
fonem warszawskim — sopranistka
Olga Olgina i znany tenor Edward
Wiessis

O 18.45 transmitowany będzie z
Poznania recital skrzypcowy Stani-
sława Pawlaka.

Odtwórczynią „Soboty szopenow-
skiej” o godz. 20.00 będzie znako-
mita pianistka Zofja Rabczewiczo-
wa.

O godz. 20.40 mezzosopranistka,
Enima Szabrańska wykona pieśni
kilku kompozytorów polskich i nie-
mieckich.

Wreszcie o godz. 21.21 piosenka
znajdzie swego nastrojowego Inter-
pretatora w popularnym tenorze
Mieczysławie Foggu. (r)

*****

Ramon
Jurek

**NOVARRO
MACDONALD**

**KOTI
SKRZYPCE**

Nowy podział Łodzi

na rewiry egzekucyjne komorników

W dniu wczorajszym p. prezes
sądu okręgowego zarządził nowy
podział rewirów egzekucyjnych
komorników, podlegających właści-
wości sądu grodzkiego w Łodzi.

Nowy podział wejdzie w życie
z dniem 1 września r. b. i zmniej-
sza ilość rewirów z 22 na 20, z cze-
go 16 rewirów obejmuje czynności
zwykłe, XVII i XVIII rewiry
wyłączenie dla czynności egzekucyj-
nych z nieruchomości m. Łodzi, u-
padłości i spisu inwentarza po zma-
rłych, z czego XVII obejmuje nu-
mery parzyste wszystkich ulic i
XVIII nieparzyste, zaś rewiry XIX
i XX obejmują miejscowości pod-
miejskie (Ruda Pabjanicka, Alek-
sandrów, Konstanyńów oraz gmi-
ny przylegające do Łodzi, jak

Chojny, Nowosolna, Radogoszcz
i in.), należące do właściwości
sądu grodzkiego w Łodzi.

Wymienione rewiry powierzone
następującym komornikom:

- I — Romanowi Markwartowi;
- II — Ludwikowi Hollasowi;
- III — Wacławowi Koszeliowskiemu;
- IV — Stefanowi Zajkowskiemu;
- V — Leonowi Wąsowskiemu;
- VI — Stefanowi Górskiemu;
- VII — Kazimierzowi Stachlewskiemu - Sobolewskiemu;
- VIII — Stanisławowi Przyborze;
- IX — Edmundowi Koroczyckiemu;
- X — Stanisławowi Aniserewiczowi;
- XI — Adamowi Jaroszyńskiemu;

- XII Leonardowi Naborowskiemu;
- XIII — Stanisławowi Dulcowskiemu;
- XIV — Marjanowi Lipińskiemu;
- XV — Tadeuszowi Łokuciewskiemu;
- XVI — Adamowi Mrozowi;
- XVII — Tomaszowi Chorzelskiemu;
- XVIII — Stanisławowi Stopczyńskiemu;
- XIX — Władysławowi Trzebiatowskiemu;
- XX — Feliksowi Harasimowiczowi.

Właściwości terytorjalne pozostających rewirów egzekucyjnych łódzkiego okręgu sądowego, pozostają bez zmiany.

Świat radia

MOŻEMY SŁUCHAĆ AMERYKI!

Sensacją dla miłośników radia w całej Europie jest w tej chwili fakt, że mogą odbierać audycje bez pośrednio z Ameryki. Ta możliwość zrodziła się dzięki temu, że w mieście Masson w stanie Ohio w odległości 22 kilometrów na północ od Cincinnati, zakończono budowę potężnej radiostacji o sile 500 kilowatów z anteną, umieszczoną na maszcie, wysokości 280 metrów. Teoretycznie promień zasięgu tej stacji obliczono na 8,000 kilometrów, ale praktycznie słychać ją na przestrzeni 10,000 kilometrów, czyli, że prawie cała kula ziemską może słuchać jej audycji. Wspomniana stacja pracuje codziennie od godz. 5 do 11 rano, według naszego czasu, na fali 423 metrów, tak że łapać ją należy między paryską stacją PTT (431) i Sztokholmem (426).

ANGLJA PRZECIWKO NOWATORSTWU

Konserwatywizm angielski jest powszechnie znany. Anglja dotychczas nie chce uznać systemu metrycznego i liczy na uncje, stopy, mile, a benzyne sprzedaje na galony. Gwinea zawiera 21 szylingów funt — 20 szylingów, a szyling 12 pensów...

— Być może, że jest to niewygodne. — mówią Anglijcy — ale przyzwyczajenie jest tyleż wartę, co wygoda, a pozatem nasz system ma tę przewagę, że jest angielski!

Największe towarzystwo radiowe Anglii usiłowało niedawno wprowadzić do swych transmisji system liczenia czasu, oddawna wprowadzający na kontynencie: 0 do 24.

Towarzystwo miało nadzieję, że za jego przykładem pójda również koleje. Jednakże śmiała inicjatywa towarzystwa radiowego skończyła się kompletnym fiaskiem. Nowy system oznaczania czasu wywołał całą burzę niezadowolona wśród Anglików. Na nowatorów napadły dzienniki. Dlaczego nie liczyć czasu np. na tygodnie, miesiące, lub lata?

Sprawa poruszona została nawet w Izbie gmin. I wówczas jeden z ministrów oświadczył, że „rząd nie uczynił ani kroku w kierunku rozpowszechnienia tego nowego systemu liczenia czasu”.

Towarzystwu radiowemu nie pozostało nic innego, jak przeprosić publiczność i wrócić do starego porządku. „Zagadnienie zostało po grzebane — jak piszą dzienniki — przynajmniej na lat sto...” (r)

Ostatnie dni

zapisów na wycieczkę morzem do

LENINGRADU.

Zgłoszenia do dn. 26 sierpnia r. b.

LINJA GDYNIA-AMERYKA
Warszawa, Marszałkowska 116.

Gdzie jest Eugenieta?
Świat naukowy zaciekwawiają losy pierwszego eugenicznego dziecka

„Daily Express” zainteresował się ostatnio losem „pierwszego w Anglii dziecka eugenicznego”, Eugeniety Bols, którą interesowała się w swoim czasie najwybitniejsi uczeni i specjaliści w sprawach eugeniki, a w ich liczbie również rosyjski profesor Miecznikow.

Eugenietta Bols urodziła się 7 maja 1913 roku. Rodzice jej, ludzie idealnie zdrowi i pochodzący z zupełnie zdrowych i normalnych rodzin, postanowili na długo przed jej urodzeniem, że ich dziecko będzie eugenicznym w pełnym znaczeniu tego słowa. Ojciec Eugeniety, nowelista, był półwęgrem angielskim, urodzonym w Kalifornii, a matka czystej krwi Angielką. Aby ich dziecko było normalne na ciele i duszy, wprowadzili oni przed urodzeniem specjalnie wypracowany regime, na który mogli sobie pozwolić, jako ludzie dość zamożni.

Aby ich przyszłe dziecko posiadało rozwinięty zmysł humoru, spotykali oni się często ze swoimi znajomymi autorami humoresek i komikami teatralnymi. Aby rozwinąć

w przyszłej latorośli zmysł piękna, rodzice otoczyli się pięknymi przedmiotami, wiele podróżowali i troszczyli się o to, aby przez cały czas ciąży panią Bols otaczała tylko przyjemna, serdeczna, życzliwa atmosfera, której nie mała ani szpetota, ani zmartwienie, ani troska.

*****

Najpopularniejszy
nadprogram kolorowy

trzy małe świnki
użycie wkrótce „Katarzyna Wielka” — obok filmu „Katarzyna Wielka” w „CASINIE”!

*****

Zniżka cen nafty
i taryfy kolejowej na jej przetwory

Dnia 24 sierpnia r. b. odbyło się pod przewodnictwem p. ministra skarbu prof. Zawadzkiego posiedzenie niekomitetu ekonomicznego, na którym m. in. zdecydowano obniżkę podatku konsumcyjnego od nafty w związku z projektowaną obniżką zasadniczą cen nafty.

Z dniem 1 września r. b. ma nastąpić obniżenie taryfy na przewóz kolejami wszystkich przetworów naftowych.

Zniżka ta wyniesie przypuszczalnie 25 proc.

Institut de Beauté
POMA
Piotrkowska 121
poprzednia oficyna, I piętro.
Tel. 155-55

Bezplatne porady kosmetyczne!

Coraz mniej samochodów!

Fundusz drogowy wpływa na pogłębienie kryzysu

W Warszawie obradował trzeci kongres przedsiębiorstw komunikacji osobowej i towarowej w Polsce.

W kongresie stwierdzono, że stan obecny komunikacji samochodowej i motoryzacji w Polsce przedstawia się rozpaczliwie i trzeba wielu wysiłków, by holączki te choćby w części usunąć.

Państwowy fundusz drogowy wpłynął wybitnie na pogłębienie kryzysu

wśród przedsiębiorców. Opodatkowane zostały waga, przebieg, ilość miejsc i materiały pędne, gdy powinien być tylko opodatkowane kowany przebieg i materiały pędne. Z drugiej strony stwierdzić należy, że stworzenie funduszu drogowego nie wpłynęło dodatnio na stan dróg w Polsce.

Państwo urządzając własne linie autobusowe objęło linie najrentowniejsze,

a więc Zakopane, Krynica, Kraków, linje podmiejskie, linje węzła białostockiego itp. Rzeczą prosta, jest to zabijanie inicjatywy prywatnej.

Państwu powinno ze wszelkim zamiarem zależeć na jaknajwiększej i najintensywniejszej motoryzacji kraju, gdyż ma ona olbrzymie znaczenie militarne. W Polsce zaś obecnie kursuje około 30 tysięcy samochodów, w Niemczech 600 tysięcy, a Hitler w ostatnich przemówieniach zapowiadał, że usiłować będzie osiągnięcie miliona.

Istniejący obecnie system koncesyjny powstał z inicjatywy przedsiębiorców samochodowych i obrócił się przeciw nim. Tak zwana dzika konkurencja została usunięta, ale ingerencja władz zrodziła państwowe linie autobusowe, które są konkurencją nie do zwalczenia.

Centralna Ładownia Akumulatorów Łódź

RADJOWYCH SAMOCHODOWYCH MOTOCYKLOWYCH

PIOTRKOWSKA 167
TEL. 205-21.

NA TELEF. WEZWANIE
TEL. 205-21 TEL.
ODBIERAMY I DOSTARCZAMY AKUMULATORY DO DOMÓW.

— Przeczynam panią, zdaje się, żeśmy się już gdzieś poznali, czy to nie było w Wiedniu?
— Ależ ja nigdy nie byłam w Wiedniu.
— Ja również nie, widocznie więc chodzi o dwie różne osoby.

Miljardowe zaległości

ciążą na naszym życiu gospodarczym

Po przemówieniu p. premiera, w którym nakreślony został program deflacyjnego kursu w stosunku do świadczeń publicznych, dyskusja w sprawie deflacji przyćmiła. Właściwie trudno ją było nazwać dyskusją; z małymi bowiem odchyleniami wszyscy godzili się na to samo, iż przedewszystkiem trzeba zmniejszyć obciążenia publiczne.

Deflacja obciążeń publicznych nie może być odwołana. W piątym roku kryzysu rezerwy finansowe życia gospodarczego i jego odporność są na wyczerpaniu. W rezultacie coraz powszechniejszym zjawiskiem się staje, że nadmierny ciężar przytłacza dźwigającego, albo jest przez niego odrzucony.

Wyrazem odrzucanych przez życie ciężarów są przedewszystkiem zaległości z tytułu podatków i opłat na rzecz ubezpieczeń społecznych. Suma zaległych podatków wynosiła w początku r. b. 797 milj. zł. wobec 725 milj. zł. w pierwszej połowie r. z. Zaległości ubezpieczeniowe zakładów pracy przekraczają 250 milj. zł.

Zaległości podatkowe nie

Ograniczenie importu tekstyliów do Belgii

Wobec trudnej sytuacji włókiennictwa belgijskiego, w najbliższej przyszłości ma wejść w życie w tym kraju ustawa o skontyngentowaniu importu przędzy czesankowej i materiałów wełnianych. (ag)

Zeznania podatkowe odbierane pod przysięgą

Ministerstwo skarbu wydało okólnik w sprawie śledzenia zaległych podatków. Urzędnicy skarbowi będą mieli prawo odbierania przysięgi od płatników na okoliczność ujawnienia

maleją, lecz rosną, a to pomimo ulg, przyznawanych w ich spłacie. Przy nadmiernym obciążeniu społeczeństwa świadczeniami publicznymi efekt taki był nieunikniony. Podatnika, który z trudem może płacić bieżące należności skarbowe, nie stać na regulowanie zaległych. Jeżeli zaś, zachęcony ulgami, zdecyduje się na to ostatnie, powstają nowe zaległości, bieżące. Forma uległa zmianie, treść pozostaje ta sama.

W zakresie zaległości na rzecz ubezpieczeń społecznych życie gospodarcze przez pe-

wien czas żyło nadzieją zapowiedzianej ustawy o ulgach. Istotnie, ustawa taka została wydana. Jej interpretacja jednak przyniosła niespodzianki. Dokonane bowiem przez przedsięwzięcie po 1 lipca 1932 r. wpłaty bieżące zaliczane są w pierwszym rzędzie na umarżenie zaległości dawnych. W ten sposób interpretowana ustawa w swoisty sposób „likwiduje” dawne zaległości, przesuwając je do okresu, który ulgami nie jest objęty.

W rezultacie zrzucony przez życie nadmierny ciężar jest na nie ponownie wkładany.

Życie nie znosi pustki. Wciąż szuka czegoś aktualnego. Przestano mówić o deflacji, co gorsza nie wiele słychać, a by robiono coś poważnego w tym kierunku; zaczęto mówić o potrzebie „deflacji” w zakresie organizacji życia gospodarczego. Z pewnych względów temat ten nie jest pozbawiony aktualności. Pod ciężarem inflacyjnych obciążeń publicznych życie gospodarcze coraz bardziej się kurczy, zakres działalności prywatnej coraz bardziej jest wchłaniany w ramy gospodarki publicznej.

P. A.

Browar K. Anstadta uzyskał odroczenie wyplat

W dniu wczorajszym sąd handlowy ogłosił upadłość firmy „Fabryka Wyrobów Wełnianych Abram Lipszyca” z siedzibą w Łodzi (Stara - Węlczańska 6).

Żądanie ogłoszenia upadłości zgłosiła firma „Bunzl i Biach”, która złożyła sądowi 3 zaprotestowane weksle z wystawienia firmy Lipszyca na sumę 731 dolarów USA. Weksle te pochodzą z regulacji dawnego długu wekslowego w dolarach, który był regulowany w październiku 1932 r. na 50 proc.

Zaznaczyć należy, że pełnomocnik firmy „Bunzl i Biach” prosił o wezwanie na rozprawę osobiście dłużnika Lipszyca, co normalnie odbywa się zaocznie, jednakże Lipszyca nie mógł się wywiązać ze swych zadłużeń i usprawiedliwić zawieszeniu wyplat, wobec czego sąd ogłosił upadłość, chwilę otwar-

cia oznaczając tymczasowo na dzień 1 lutego 1934 r.

Sędzią - komisarzem mianowano s. h. Minca, a kuratorem adw. Szyffera.

Lipszyca oddano pod dozór policji z obowiązkiem meldowania się dwa razy w miesiącu.

Również na wczorajszej sesji rozpoznowano podanie firmy „Pantyl i Pytowski”, przedsiębiorstwo wyrobu frank w Łodzi (Łomżyńska 8).

Delegowany przez sąd biegły do sprawdzenia ksiąg i stanu wymienionej firmy sporządził bilans na 1 sierpnia r. b., który zamknął sumą 1.106.687 zł., przyczem w aktywach przedzę i towary przedstawiał w kwocie 342.828 zł., zaś masywiny i urządzenia 619.499 zł. W pasywach: akcepty — 222.691 zł., wierzytelności 52.053 zł., świadczenia 13.281 zł. i in.

Izba przemysłowo-handlowa zawiadomiła sąd, że wspomniana wyżej firma odpowiada wymogom użyteczności gospodarczej w rozumieniu rozporządzenia p. prezydenta Rzplitej; wzięwszy pod uwagę opinię biegłego sąd udzielił firmie „Pantyl i Pytowski” odroczenia wyplat na przeciąg 3 miesięcy. Sędzią komisarzem mianowano s. h. Lotha, a nadzorcą sądowym adw. Cygańskiego.

Sąd udzielił odroczenia wyplat firmie „Browar Parowy Karola Anstadta” w Łodzi (Sędziowska nr. 15).

Bilans sporządzony przez biegłego zamknięty jest sumą 402.327 zł.

Zadłużenia terminowe wynoszą 85.660 zł., zadłużenia bezterminowe — 42.302 zł. i zadłużenia zabezpieczone — 213.699 zł. oraz kapitał — 188.628 zł.

Również i w tej sprawie przychylną opinię o firmie wydała Izba Przemysłowo-Handlowa oraz biegły.

Sąd udzielił odroczenia wyplat na przeciąg 3 miesięcy od dnia dzisiejszego. Sędzią komisarzem mianowano s. h. Gutekusta, a nadzor-

cą sądowym A. Korwin - Korotkiewicza.

Rynek pieniężno-towarowy

Cedula giełdy łódzkiej

	Tranz.	Sprzedaż	Kupno
Dolar	5.165		
Budowlana	44.10		
Dolarówka	53.25		
Investycyjna	117.50	117.—	
Stabilizacyjna	68.50	68.—	
Bank Polski	86.50	86.—	
8 proc. m. Łodzi	52.50	52.—	

Sytuacja wyczekująca. (ag)

Warszawska giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu warszawskiej giełdy walutowo-dewizowej tendencja dla dewiz była niejedolita, przy obrotach zwiększonych. Notowano: Berlin 207,20 (plus 10), Belgja 124,20 — 124,18 (plus 8), Holandia 359,20 (— 15), Londyn 26,41 (— 11), Nowy Jork 5,19,75, Nowy Jork — kabel 5,20,88 Paryż 34,89, Praga 21,07. Sztokholm 136,50 (— 50), Szwajcaria 172,64, Włochy 45,42. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 194,50, szyling austriacki 98,75, korona czeska 21,86, frank francuski 34,86, frank szwajcarski 172,35, funt angielski 26,40, dolar 5,18,25, rubel zoty 14,58, dolar złoty 8,91, rubel srebrny 1,43, bilon 0,63. Bank Polski płać za banknoty dolarowe 5,16.

AKCJE

Na rynku akcyjnym większych obrotów dokonano jedynie akcjami Banku Polskiego, przy kursach nieco słabszych. Tendencja dla papierów dywidendowych była naogół utrzymana. Notowano: Bank Polski 86 (— 75), Lilpopy 9,6, Starachowice 10,90 (plus 5).

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja była dość mocna. Interesowano się głównie 7 proc. pożyczką stabilizacyjną, 4 proc. dolarową i listami ziemskimi. Notowano: 4

Francja finansuje dostawy węgierskie dla Z. S. S. R.

Od dłuższego czasu toczyły się rokowania Sowietów z przemysłem węgierskim w sprawie dostaw wagonów kolejowych dla Rosji. Główną przeszkodę stanowiła kwestja finansowania tych dostaw. Ostatnio trudności te zostały usunięte na skutek grupy banków francuskich, która zamierza dostarczyć niezbędnych kapitałów. Jako pokrycie za dostawy banki francuskie otrzymać mają weksle sowieckie oprocentowane tym razem na 10 proc. rocznie. Połowę tego oprocentowania płaci przemysł węgierski bezpośrednio Rosji w formie redukcji cen za dostarczony tabor kolejowy, oraz sprzęt sygnalizacyjny dla kolejnictwa.

Wzrost produkcji złota w Z. S. S. R.

Produkcja złota w Rosji Sowieckiej wynosiła w roku 1933 około 87.000 kg., czyli zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 42,4 proc. W roku bieżącym nastąpił dalszy silny wzrost produkcji. Obecnie Rosja Sowiecka zajmuje już drugie miejsce jako producent złota przed Kanadą, w której produkcja roczna wynosi tylko 84.000 kg. i Stanami Zjednoczonymi z 78.000 kg. Pierwsze miejsce przypada w dalszym ciągu Afryce Poł.

Zeznania podatkowe odbierane pod przysięgą

Ministerstwo skarbu wydało okólnik w sprawie śledzenia zaległych podatków. Urzędnicy skarbowi będą mieli prawo odbierania przysięgi od płatników na okoliczność ujawnienia

majątku przez nich posiadane.

Składający fałszywe zeznania pociągnięci będą do odpowiedzialności karnej. Przewidziana jest kara do 2 lat więzienia.

Import bawełny egipskiej coraz bardziej wzrasta

Coraz bardziej zwiększają się zakupy bawełny egipskiej, która w ostatnich czasach znalazła we włókiennictwie łódzkim szersze zastosowanie.

W roku 1932 importowaliśmy bawełny za 8 milionów zł. w roku 1933 za 10 milionów złotych. O zwiększającym się

importzie bawełny egipskiej świadczą mogą znajdujące się na składach gdyńskich ilości bawełny egipskiej. I tak zapasy bawełny egipskiej w Gdyni 31 stycznia r. b. wyniosły 700 bel, 15 lutego 1.500 bel, 1 marca — 2.100 bel. (ag)

7-mio kl. pryw. szkoła powsz. męska p. n.

„Nauka i Wychowanie”

Zrzeszenia Nauczycieli w Łodzi

zawiadamia, że dalsze zapisy uczniów przyjmuje kancelaria przy ul. Piłsudskiego 62 codziennie w godz. 10-1 i 5-8. Tel. 245-97. Nowoczesne metody ped. wych. Judelstyk. Przy szkole trapiłowska dla dzieci poci obolga. Kierownik szkoły E. Goldszmidt

Rewelacyjnym wydarzeniem sezonu będzie milionowy film

„BUNTOWNIK”

z Vilną Banky Victorem Varkonum i Luis Trenknerem

Jedynie letnie kino dźwiękowe

w ogrodzie

RAKIETA

ul. Sienkiewicza 40. Tel. 141-22

PREZENTUJE:

I. Arcydzieło reż. JAMESA WHALE, twórcy „Frankensteina”

„Niewidzialny Człowiek”

wg. głośnej powieści Wells'a. W rolach głównych:

Gloria Stuart i Claude Rains

II. Wspaniałą komedię tryskającą humorem

Maskarada Miłości

W rolach głównych:

ELISSA LANDI, Esther RALSTON, NILS ASTHER i PAUL LUKAS.

Wpisy do wszystkich klas

SZKÓL POWSZECHNYCH
PRZY GIMNAZJACH

Towarzystwa Szkół Żydowskich w Łodzi

przyjmują

Kancelaria **I Gimnazjum Męskiego**
Magistracka 21, tel. 134-11

Kancelaria **II Gimnazjum Męskiego**
Magistracka 22, tel. 134-12

Kancelaria **Gimnazjum Żeńskiego**
Piramowicza 6, tel. 127-95

w godzinach od 10—14.

Do pierwszej klasy szkoły powszechnej (dawnej klasy A) przyjmuje się dzieci z ukończonym szóstym rokiem życia.

Lekarz dentysta

J. ROSEN

POWRÓCIŁ

Piotrkowska 97. — Tel. 182-69.

Dr. med.

Niewiażski

powrócił

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłowych
leczenie niemocy płciowej

Andrzeja 5, telef. 159-40

przyjmuje od 8—11 rano i od 5—9 w
w niedziela i święta od 9—1

Dla pań oddzielna poczekalnia

Lek.-Dent.

S. Knopłowa

Zachodnia 66

front I p. tel. 108-97

powróciła

przyjmuje od 12—2 3—7.

Doktor

REICHER

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
leczenie niemocy płciowej
Południowa 28, tel. 201-95
przyjm. od 8—11 rano i 5—8 w.
w niedziela i święta od 9—1 pp.

Dr. med.

I. Fajwlewicz

powrócił

Śródmiejska 16. Tel. 117 61.

Lekarz-Dentysta

Stanisław Gelberg

POWRÓCIŁ

Zawadzka 14. Tel. 108-33
Przym. od 10—2 i od 3—7 po poł.

MIĘDZYNARODOWY

PRZEWODNIK AKADEMICKI

informujący dokładnie o studiach we Francji, Belgii, Italji, Jugostawji i t.p. formalnościach wyjazdowych. Jest do nabycia w Łodzi w Akademickim Biurze Informacyjnym, ul. Piotrkowska nr. 89, tel. 145-08, w Centralnym Akademickim Biurze Informacyjnym w Warszawie, ul. Mirowska 3 oraz we wszystkich księgarniach w cenie zł. 4. W przewodniku znajdują się kupony uprawniające do korzystania z bezpłatnego zataśnięcia przyjęć zapisów na uniwersytecie zagran., do znacznych ulg na przejazdach do Francji, Włoch i t. p. oraz do innych ulg.

PRYWATNA

Szkoła Powszechna Męska i Gimnazjum Męskie

z prawami gimnazjów państwowych

Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów w Łodzi

Pomorska 46-48, telef. 106-64

Przyjmuje się zapisy kandydatów na nowy rok szkolny.

Czesne w Szkole Powszechnej wynosi 15 zł. miesięcznie we wszystkich sześciu oddziałach. — Zostaje uruchomione wzorowe przedszkole dla dzieci obojga płci w wieku 3—6 lat. Opłata 12 zł. miesięcznie.

Kancelaria czynna codziennie, za wyjątkiem sobót, od g. 8—14 i 17—19

Do akt. Nr. Km. 1143 | 34 r.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 16-go zam. w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 77 na podstawie art. 602 K. P. C. ogłasza że w dn. 3 września 1934 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul.

Al. Kościuski 95 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, należących do Wacława i Janiny małż. Baruch a mianowicie: mebli

oszacowanych na łączną sumę zł. 1545 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, 17.8. - 34 r.

Komornik (-) T. Łokuciewski
Sprawa Karoliny Pfelfer p-ko Wacława i Janiny małż. Baruch

Do akt. Nr. Km. 1141 | 34 r

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 16-go, zam. w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 77

na podstawie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 3 września 1934 r. o g. 11 w Łodzi przy ul.

Wólczańskiej 97 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, należących do Franciszki Lewińskiej a mianowicie: mebli, radjoaparatu i aparatu fotograficznego

oszacowanych na łączną sumę zł. 780 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 20.8. 1934 r.

Komornik (-) T. Łokuciewski
Sprawa f. „Piotrkowski i Monosowski” p-ko Franciszce Lewińskiej

ZAKŁAD

lecniczo-wychowawczy dla dzieci nerwowych i cofniętych w rozwoju

— Dr. Med. W. SPEKTORWEJ —
w Łodzi, ul. Pabjanicka 55.

Zakład ma charakter szkoły — sanatorium. Mieści się w pięknej komfortowej willi, położonej w dużym parku poza miastem. — Stała opieka lekarska. Wykwalifikowany personel pedagogiczny. Gimnastyka lecznicza. Psychoterapia. — Dla dzieci przychodni prowadzone są komplety przedpołudniowe. — Podczas miesięcy zimowych zajęcia w tych kompletach będą odbywać się w centrum miasta.

„PRACA”

Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród Kobiet Żyd.

Wólczańska 21, tel. 167 15

przyjmuje zapisy na nast. działy:

1. Sztuka stosowana - hafciarstwo
2. Krawiectwo damskie - krój
3. Gorsciarstwo - krój
4. Modniarstwo - kapelusze
5. Bielizniarstwo - krój
6. Ondulacja
7. Manicure

Sekretariat czynny w godz. od 9—13 i 15—19.

PRZYCHODNIA

WENEROLOGICZNA

Lekarzy specjalistów

Zawadzka 1, tel. 205-38
czynna od 9 z. do 9 wiecz.

Choroby weneryczne, moczopłowe i skórne. Porady seksualne.

Stacja zapobiegawcza czynna całą dobę.

Dla Pań oddzielna poczekalnia
Porada 3 zł.

**Baczność!!
Letnicy!!**

Wiśniowej-Góry i Kraszewa
„Głos Poranny”

jest do nabycia o godz. 8 ran^o u gazeciarza Jamnika, willa Kawuli, vis-a-vis Chłodni Wiejskiej.

„GŁOS PORANNY”

nabyć można

w Inowłodzu, Teofilowie i przyległych letniskach u p. Lewenberga

Prof. FELIKS HALPERN

Al. Kościuski 53, lewa oficyna II piętro.

Doktor

KLINGER

spec. chor. weneryczn., skórnych i włosów (porady seksualne)
Andrzeja 2, tel. 132-28
przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w
W niedziela i święta od 10—12

Dr. med.

Wołkowyski

przeprowadził się na ul. Cegielniana 11 tel. 238-02
Choroby weneryczne, moczopłowe i skórne
Przyjmuje od 8—12, 4—9 w.
w niedz. i święta od 9 do 1 po poł.
Dla pań oddzielna poczekalnia

Lekarz-dentysta

Perlmutrowa

Śródmiejska 20.
powróciła

Dr. J. Nadel

AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 3—5 i 7—8 wiecz.
Andrzeja 4, tel. 228-92

„CORSO”

Legionów 2 | 4

DZIŚ i DNI NASTĘPNYCH!

Dolina Trwogi | Nieznajoma z Telefonu

W rol. gł. męski George O'Brien i Greta Nissen.

Następny program:

„Sherlock Holmes”

W rol. gł. CLIVE BROOK, Miriam Jordan, Ernest Torrence.

Początek seansów w dni powsz. o godz. 4-ej popoł., w soboty, niedziela i święta o godz. 12-ej.

Dziś i dni następnych!

Poraz pierwszy w Łodzi uroczą ulubienicą Sz. Publiczności

METRO

Przejazd 2

MARION DAVIS

Główna 1

ADRIA

w filmie najnowszej
produkcji 1934 | 35

„Posażna Jedynaczka”

Nadprogram: Tygodnik dźwiękowy Foxa i Pata

TEATR-KAWIARNIA

„BAGATELA”

Piotrkowska 94. Telef. 24050.

Dziś i dni następnych o g. 8-ej i 10-ej w.
Zespół „WIEBKIEJ REWJI WARSZAWY”
pod kierownictwem

CZESŁAWA SKONIECZNEGO

na czele zespołu:

Helena Makowska, Ela Antoszcówna, Loda
Niemińska, Czesława Popielewska,
Czesław Skonieczny, Jan Woycieszo,
Tadeusz Zakrzewski, Michał Danecki

zaprasza na wielką inauguracyjną rewję p. t.

„Wesoła Parada”

Bilety w cenie od gr. 75 do Zł. 3.— już
są do nabycia w kasie teatru od godz. 11
do 2 i od 5 do końca przedstawienia.

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż.

Różne

KUPIĘ okazynie w dobrym sta-
nie maszynę do pisania. Oferty do
„Głosu Por.” sub „Maszyna do pi-
sania”. 776-2WÓZKI dziecięce Kon-Kon po
cenach przystępnych poleca
Marja Jakobi, Piotrkowska 107,
sklep w podwórzu.BACZNOŚĆ! Uwaga Nr. 47 Kiliń-
skiego Nr. 47 Taniol Tapicer i de-
korator, majster dyplomowany i
cechowy przez Ministerstwo, za-
twierdzony w roku 1905 przyjmuje
wszelkie tapicerskie i dekoracyjne
roboty i reperacje po bardzo ni-
skich cenach. Uwaga: proszę mnie
zawiadomić listownie S. Karaba-
now Nr. 47 Kilińskiego Nr. 47
Mistrz dyplomowany i cechowy.MUNDURKI i PŁASZCZE pg. nowego
— SZKOLNE — przepisu —
dla uczni i učenje poleca znana firma egz. od 1906 r.

I. Szulsinger, Zawadzka 10.

SYMPATYCZNA ciemno- blon-
dynka, miłego i spokojnego u-
sposobienia, której nie zależy
na zabezpieczeniu materialnym,
pozna solidnego i uczciwego
pana na stanowisku w celu ma-
trymonjalnym. Łask. oferty
sub. „Sympatyczna”. 802-2ARTYSTYCZNA cerownia przy-
muje do cerowania ubioru dam-
skie i męskie. towary jedwab-
ne, dywany i t. p. Najprzystęp-
niejsze ceny i najlepsze wyko-
nanie. T. Brandes, Piotrkow-
ska 69, prawa oficyna, I piętro.
8082-4AUGUST GIBAUD, Radwańska
nr. 3 zagubił kwit Elektrowni
Łódzkiej z dnia 1.VII 1929 na
zł. 25.DO MATRYKUL 6 fotografii
retuszowanych 1 zł. Zakład fo-
tograficzny „Sztuka”, Zamen-
hofska 1 (róg Piotrkowskiej 127)
681-5

Uzdrowiska

MORSZYN. PIERWSZORZĘDNE
PENSJONATY „FELICJA” I „ITA-
LIA” CENY UMIARKOWANE.

Ogłoszenie.

Syndyk Tymczasowy masy upadłości firmy
„Chrystjan Adolf Krauze” i Chrystjana Adolfa
Krauzego zawiadamia, że w dniu 6 września
1934 r. o godz. 12-ej w południe odbędzie się
w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale III
Handlowym, pokój Nr. 15, zebranie wierzycieli,
których należności zostały sprawdzone i przy-
jęte do masy upadłości, celem zawarcia układu
względnie kontraktu związkowego i wyboru
syndyka ostatecznego.Syndyk Tymczasowy
Masy Upadłości Firmy
„Chrystjan Adolf Krauze” i
Chrystjana Adolfa Krauzego.
Józef Fajberg
Adwokat.

Łódź, dnia 18 sierpnia 1934 r.

OGŁOSZENIA TELEFONICZNE

121-36

lub

121-16

Załatwia fachowo
Akquizycja ogłoszeńS. Fuchs
Piotrkowska 50Akademickie
Biuro Informacyjneul. Piotrkowska 89
front II p., telef. 145-08
(dawniej Pomorska 40)udziela bezpłatnie wszelkich in-
formacji o studiach, załatwia for-
malność zapisu na wszystkie
uczelnia zagraniczne (Francja,
Belgia, Włochy, Palestyna, Jugo-
slawia etc. tłumaczenia dok-
umentów, organizuje ulgowe grupy
kolejowe i t. p. Biuro czynne w
godz. 10—1, 3 1/2—7 1/2 w.GŁÓWNO. Pensjonat „Melanja”
pod zarządem Róży Fuchsovej
i Zofji Pinusówny otwarty do
października. Ceny we wrześniu
zniżone.

Lokale

PIĘĆ pokoi z kuchnią z wszel-
kimi wygodami, front II piętro,
Śródmiejska 14 od zaraz do
wynajęcia. Wiadomość tamże
u gospodarza. 081-3

Prywatne Kursy Handlowe

I. MANTINBANDA
w Łodzi, ul. Przejazd 12. — Tel. 157-91Wykłady na Kursach (Rocznych i Półrocznych) roz-
poczną się 3 września 1934 roku ogólną zbiór-
ką wszystkich grup o godz. 7-ej wieczór. — Zapisy
przyjmuje już Kancelaria Kursów codziennie od
11—1 pp. i od 4—8 w.

Kierownik Kursów I. MANTINBAND.

OSOBA DO DZIECKA

rocznego, z dobrymi swia-
dectwami poszukiwana.
Tel. 209-98, we wtorek 4—6
po poł.POKÓJ umeblowany z niekupu-
jącym meblami przy inteligentnej
rodzynie do wynajęcia z wszelkimi
wygodami. Oglądać od 10 do 8 wie-
czór. Zachodnia 66 m. 31.Do akt. Nr. Km. 1217 | 33 r.
OBWIESZCZENIE.Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź, rewiru 2, zamieszkały w Łodzi
przy ul. Gdańskiej 38
na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza
że w dniu 28 sierpnia 1934 r.
o g. 11 w Łodzi przy ul.
Ewangelickiej 7
odbędzie się publiczna licytacja
chomości a mianowicie:
pianina i mebli
oszacowanych na łączną sumę zł. 1120
które można oglądać w dniu licyta-
cji w miejscu sprzedaży, w czasie
wyżej oznaczonym
Łódź, dn. 11. 8. 34
Komornik (-) Harasimowicz

CLIVE BROOK,

Miriam Jordan, Ernest Torrence w najnowszym filmie pt.
„Sherlock Holmes”

wkrótce

tylko w kinoteatrze

„CORSO”

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie —
40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł., Reklamy teletem
redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca
50 gr., nakrogl 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.30
Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogło-
szenia samiejacowe obliczane są o 30% drożej, firm sagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek
30%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Redaktor odp.: Stanisław Rożniecki Za Wydawnictwo „Prasa”, wydawnictwo sp. z ogr. odp. Eugeniusz Kronman. W drukarni własnej Piotrkowska 101